

Presenting a Model of Corona Anxiety based on the Personality Traits with Mediation of Hypochondriasis in Vaccinated People

Parenaz Banisi^{1*}

1-Associate Professor, Department of Educational Management, Islamic Azad University, South Tehran Branch, Tehran, Iran.

Corresponding Author: Parenaz Banisi, Associate Professor, Department of Educational Management, Islamic Azad University, South Tehran Branch, Tehran, Iran.
Email: parenazbanisi2017@gmail.com

Received: 2024/04/17

Accepted: 2025/01/13

Abstract

Introduction: Considering the importance of corona anxiety during the covid-19 pandemic and the effect of personality traits on it, the present research was conducted with the aim of presenting a model of corona anxiety based on the personality traits with mediation of hypochondriasis in vaccinated people.

Methods: The current research in terms of purpose was applied and in terms of implementation method was descriptive from correlation type. The population of this study was all the vaccinated people who referred to vaccination center of Payambar Azam Complex of Islamic Azad University of West Tehran Branch in the autumn of 2021 year, which among the people received the second dose of corona vaccine numbers of 400 people based on G Power software were selected as a sample by simple random sampling method. Data were collected with demographic information form, hypochondriasis questionnaire, personality traits inventory and corona anxiety scale. Also, data were analyzed by Pearson correlation coefficient and path analysis methods in SPSS and LISREL software.

Results: The findings of this study indicated a significant correlation between personality traits, hypochondriasis and corona anxiety in vaccinated people ($P<0.01$). Also, the model of corona anxiety based on the personality traits with mediation of hypochondriasis in vaccinated people had a good fit. In this model, the direct effects of neuroticism and extroversion on hypochondriasis and corona anxiety in vaccinated people was positive and significant, the direct effects of agreeableness, openness and conscientiousness on hypochondriasis and corona anxiety in them was negative and significant, and the direct effect of hypochondriasis on corona anxiety in them was positive and significant ($P<0.01$). In addition, the indirect effects of neuroticism, extroversion, agreeableness, openness, conscientiousness with mediation of hypochondriasis on corona anxiety in vaccinated people were significant ($P<0.01$).

Conclusions: Based on the results of this study, in order to reduce the corona anxiety through the educational workshops can be provided the ground to reduce neuroticism, extroversion and hypochondriasis and increase agreeableness, openness and conscientiousness.

Keywords: Corona Anxiety, Personality Traits, Hypochondriasis, Vaccinated, covid-19.

ارائه مدل اضطراب کرونا بر اساس صفات شخصیت با میانجی خودبیمارانگاری در افراد واکسینه شده

پریناز بنیسی^{*}

- دانشیار، گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران.
نویسنده مسئول: پریناز بنیسی، دانشیار، گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران.
ایمیل: parenazbanisi2017@gmail.com

پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۱۰/۲۴

دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۱/۲۹

چکیده

مقدمه: با توجه به اهمیت اضطراب کرونا در دوران پاندمی کووید-۱۹ و اثر صفات شخصیت بر آن، پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل اضطراب کرونا بر اساس صفات شخصیت با میانجی خودبیمارانگاری در افراد واکسینه شده انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه اجرا، توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه این مطالعه همه افراد واکسینه شده کننده به مرکز واکسیناسیون مجتمع پیامبر اعظم (ص) دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب در پاییز سال ۱۴۰۰ بودند که از میان افراد دریافت‌کننده دوز دوم واکسن کرونا تعداد ۴۰۰ نفر بر اساس نرم‌افزار G Power با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده به عنوان نمونه انتخاب شدند. داده‌ها با فرم اطلاعات جمعیت‌شناختی، پرسشنامه خودبیمارانگاری، سیاهه صفات شخصیت و مقیاس اضطراب کرونا جمع‌آوری شدند. همچنین، داده‌ها با روش‌های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر در نرم‌افزارهای SPSS و LISREL تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌های این مطالعه حاکی از همبستگی معنی‌دار بین صفات شخصیت، خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا در افراد واکسینه شده بود ($P < 0.01$). همچنین، مدل اضطراب کرونا بر اساس صفات شخصیت با میانجی خودبیمارانگاری در افراد واکسینه شده برآش مناسبی داشت. در این مدل، اثرهای مستقیم روان‌نژنده و برون‌گرایی بر خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا در افراد واکسینه شده مثبت و معنی‌دار، اثرهای مستقیم سازگاری، دلپذیری‌بودن، وظیفه‌شناسی بر خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا در آنان منفی و معنی‌دار و اثر مستقیم خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا در آنها مثبت و معنی‌دار بود ($P < 0.01$). علاوه بر آن، اثرهای غیرمستقیم روان‌نژنده، برون‌گرایی، سازگاری، دلپذیری‌بودن، وظیفه‌شناسی با میانجی خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا در افراد واکسینه شده معنی‌دار بود ($P < 0.01$).

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج این مطالعه، جهت کاهش اضطراب کرونا می‌توان از طریق کارگاه‌های آموزشی زمینه را برای کاهش روان‌نژنده، برون‌گرایی و خودبیمارانگاری و افزایش سازگاری، دلپذیری‌بودن، وظیفه‌شناسی فراهم نمود.

کلیدواژه‌ها: اضطراب کرونا، صفات شخصیت، خودبیمارانگاری، واکسینه شده، کووید-۱۹.

مقدمه

به همراه داشت [۱]. یکی از پیامدهای منفی روانشناختی و اجتماعی شیوع کووید-۱۹ افزایش اضطراب ناشی از آن بود که به اضطراب کرونا شهرت یافته است [۲]. ویروس کرونا بهشت سلامت جسمی و روانی افراد را تهدید می‌کند و همه افراد جامعه به نحوی اضطراب کرونا را تجربه کرده‌اند

سازمان بهداشت جهانی در تاریخ ۳۰ ژانویه ۲۰۲۰ شیوع کووید-۱۹ را یک وضعیت اضطراری برای سلامت و بهداشت عمومی همه جهان معرفی کرد و شیوع این ویروس پیامدهای منفی روانشناختی و اجتماعی زیادی را

به ترس از ابتلاء به یک بیماری یا وجود یک بیماری برای حداقل مدت شش ماه است که ناشی از تفسیر نادرست از یک یا چند نشانه می‌باشد [۱۴]. مبتلایان به خودبیمارانگاری با وجود عدم مشاهده بیماری در معاینه‌های پزشکی و بالینی به تشخیص‌ها مشکوک بوده و درخواست مراقبت‌های پزشکی غیرمعمول و تغییر مراقبت‌های پزشکی را دارند [۱۵]. ویژگی اصلی این اختلال یک تابلوی بالینی است که اختلال بر جسته آن تعبیر غیرواقعی علائم جسمانی و حس‌های طبیعی به عنوان علائم و حس‌های غیرمعمول و غیرطبیعی تعبیر و منجر به اشتغال ذهنی به یک بیماری شدید می‌شود. برای مثال ممکن است فردی صداهای عادی دستگاه گوارش، عرق‌کردن و ایجاد لکه روی پوست را نشانه‌های یک بیماری خطرناک تفسیر کند [۱۶]. علائم خودبیمارانگاری در هر سنی ممکن است آغاز شود، اما این اختلال بیشتر در افراد ۲۰-۳۰ سال گزارش شده است و شیوع آن حدود ۵/۸ درصد در کل جامعه می‌باشد که سبب افزایش اضطراب، افسردگی و پریشانی و کاهش فعالیت‌های عمومی می‌شود [۱۷].

پژوهش‌های اندکی درباره روابط صفات شخصیت، خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا انجام شده است. برای مثال نتایج پژوهش گیسنوندی و همکاران نشان داد که بین صفات شخصیت و خودبیمارانگاری رابطه معنی‌داری وجود داشت [۱۶]. عندیلیب کورایم و علیلو ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که روان‌نژنی با خودبیمارانگاری رابطه مثبت و معنی‌دار و برون‌گرایی و سازگاری با آن رابطه منفی و معنی‌دار داشت، اما دلپذیربودن و وظیفه‌شناسی با آن رابطه معنی‌داری نداشت [۱۸]. همچنین، نتایج پژوهش اسلامی و همکاران نشان داد که سازگاری و وظیفه‌شناسی بر اضطراب کرونا اثر مستقیم و معنی‌دار داشت، اما روان‌نژنی، برون‌گرایی و دلپذیربودن بر اضطراب کرونا اثر مستقیم و معنی‌داری نداشت [۱۹]. کیومار و تنخاضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که روان‌نژنی با نگرانی جسمی اضطراب کرونا رابطه مثبت و معنی‌دار و برون‌گرایی، سازگاری و وظیفه‌شناسی با نگرانی جسمی اضطراب کرونا رابطه منفی و معنی‌دار داشت، اما دلپذیربودن با آن رابطه معنی‌داری نداشت [۲۰]. در پژوهشی دیگر اسچواندن و همکاران گزارش کردند که روان‌نژنی با نگرانی بیشتر درباره بیماری کروناویروس و برون‌گرایی و وظیفه‌شناسی با نگرانی کمتر درباره بیماری کروناویروس مرتبط بود، اما بین سازگاری

[۳]. عدم یافتن درمان قطعی برای این ویروس و ابتلاء سریع افراد به آن باعث افزایش ایجاد اضطراب ابتلاء به آن شده است که خود ناهنجاری‌های روانشنختی زیادی را به همراه دارد [۴]. اضطراب کرونا به معنای مجموعه نگرانی‌ها، برانگیختگی‌های روانی و اضطراب‌های ناشی از ابتلاء به ویروس کرونا است که قبل، حین و بعد از ابتلاء به آن اتفاق می‌افتد [۵]. افرادی که از اضطراب ناشی از اپیدمی و پاندمی بیماری‌ها رنج می‌برند میزان بالاتری از استرس عمومی، استرس پس از سانحه، اضطراب سلامتی و افکار و اقدام به خودکشی را از خود نشان می‌دهند [۶].

یکی از متغیرهای موثر بر اضطراب کرونا، صفات شخصیت است [۷] که نشان‌دهنده الگوهای نسبتاً ثابت شناختی، رفتاری، ادراکی و منحصر به‌فرد می‌باشد که افراد را از یکدیگر متمایز می‌سازد [۸]. شخصیت مجموعه صفت‌ها و ویژگی‌های تقریباً پایدار و متمایزکننده است که سبب می‌شود افراد در موقعیت‌های یکسان پاسخ‌های متفاوتی از خود نشان دهند [۹]. یکی از بانفوذترین و مهم‌ترین مدل‌های صفات شخصیت، مدل کاستا و مک‌کرای است که بر اساس آن پنج صفت شخصیت شامل روان‌نژنی، برون‌گرایی، سازگاری، دلپذیربودن و وظیفه‌شناسی وجود دارد [۱۰]. روان‌نژنی به عنوان موثرترین صفت شخصیت به تمایل عمومی به تجربه عواطف منفی مانند ترس، غم، عصبانیت، دستپاچگی، احساس گناه و احساس نفرت اشاره دارد و چنین افرادی مستعد داشتن باورهای غیرمنطقی و توأم‌نمدی اندک در مقابله با استرس و اضطراب هستند. برون‌گرایی به تمایل عمومی جهت دوست داشتن مردم، دوست داشته شدن، ترجیح گروههای بزرگ و گرد همایی‌ها، جرأتمندی، فعل‌بودن و پرحرفی اطلاق می‌شود. سازگاری به تمایل همکاری با دیگران و رفاقت و به نوع دوستی، همدردی، کمک به دیگران و کمک به تمایل اینچکاوی، کسب تجربه غنی از زندگی، پذیرش باورهای جدید و غیرمعتارف و تجربه هیجان‌های مثبت و منفی اطلاق می‌شود. وظیفه‌شناسی به تمایل به هدفمندی، مصمم‌بودن، موفق‌بودن، دقيق‌بودن، خوش‌قولی و خودنظم‌دهی اشاره دارد [۱۱].

یکی دیگر از متغیرهای موثر بر اضطراب کرونا، خودبیمارانگاری است [۱۲] که به عنوان اختلالی شبه‌جسمی علی‌رغم وجود سلامت بدنی، فرد ادراک یک بیماری جدی را در خود دارد [۱۳]. خودبیمارانگاری به معنای اشتغال ذهنی

اختصاص و سپس ۴۰۰ نفر از آنها در صورت داشتن شرایط ورود به مطالعه به عنوان نمونه انتخاب شدند. شرایط ورود به مطالعه شامل دریافت دوز دوم واکسن کرونا، عدم ابتلاء به ویروس کرونا در سه ماه گذشته، عدم وقوع رخدادهای تنفسی مانند طلاق و مرگ نزدیکان در سه ماه گذشته و عدم اعتیاد و مصرف داروهای روان‌پردازی مثل ضداضطراب و ضدافسردگی، عدم استفاده از خدمات روانشناسی در سه ماه گذشته و سن بالاتر از ۲۰ سال و در صورت انصراف از شرکت در پژوهش و تکمیل ابزارها یا عدم پاسخگویی به بیش از ده درصد گوییده‌ها، نمونه‌ها جهت تحلیل از پژوهش خارج می‌شوند.

برای انجام پژوهش، بعد از دریافت کد اخلاق از دانشگاه علوم پزشکی ایران با شناسه اخلاق IR.IUMS.REC.1401.279 و هماهنگی با مرکز واکسیناسیون مجتمع پیامبر اعظم (ص) دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب، اقدام به شناسایی نمونه‌ها شد و برای آنان هم اهمیت و ضرورت پژوهش و هم رعایت موازین اخلاقی تبیین و تشریح شد. پس از آن از نمونه‌ها خواسته شد تا ابزارهای پژوهش معرفی شده در زیر پاسخ کامل دهند. سپس، ابزارها از نظر کامل بودن بررسی شدند و از نمونه‌ها جهت شرکت در پژوهش تقدير و تشکر به عمل آمد.

داده‌های این مطالعه با فرم اطلاعات جمعیت‌شناختی، پرسشنامه خودبیمارانگاری، سیاهه صفات شخصیت و مقیاس اضطراب کرونا جمع‌آوری شدند.

۱. فرم اطلاعات جمعیت‌شناختی: فرم اطلاعات جمعیت‌شناختی این مطالعه توسط پژوهشگر طراحی و اطلاعاتی درباره جنسیت و نوع واکسن دریافتی را جمع‌آوری کرد.

۲. پرسشنامه خودبیمارانگاری: پرسشنامه خودبیمارانگاری توسط ایوانز با ۳۶ گویه طراحی شد که برای پاسخگویی به ۲۷ مورد از آنها دو گزینه با نمره‌های ۰ تا ۱، برای ۳ مورد از آنها چهار گزینه با نمره‌های ۱ تا ۴ و برای ۶ مورد از آنها پنج گزینه با نمره‌های ۱ تا ۵ وجود داشت. نمره پرسشنامه خودبیمارانگاری با مجموع نمره گوییها محاسبه و بر همین اساس دامنه نمره‌های آن ۱۰ تا ۶۹ است و نمره بیشتر نشان‌دهنده خودبیمارانگاری بالاتر می‌باشد. او روایی صوری پرسشنامه خودبیمارانگاری را با نظر خبرگان تأیید و پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ گزارش

و دلپذیربودن با آن رابطه معنی‌داری یافت نشد [۲۱]. تابع بردبار و همکاران ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که روان‌نژادی و کنترل بیرونی با اضطراب کرونا رابطه معنی‌دار مثبت و برون‌گرایی، سازگاری، دلپذیربودن، وظیفه‌شناسی و کنترل درونی با اضطراب کرونا را پیش‌بینی کردند و توانستند به طور معنی‌داری اضطراب کرونا را پیش‌بینی کنند [۲۲]. علاوه بر آن، نتایج پژوهش کشتکار و بهرامی نشان داد بین خودبیمارانگاری و اضطراب کووید-۱۹ همبستگی مثبت و معنی‌دار وجود داشت [۱۲]. در پژوهشی دیگر جیونگمان و ویتهوف گزارش کردند که بین اضطراب بیماری جسمی و روانی با اضطراب کرونا و اضطراب سلامتی همبستگی مثبت و معنی‌دار وجود داشت [۲۳].

شیوع ویروس کرونا جهان را با بحران مواجه نمود و سلامت میلیون‌ها انسان را تهدید کرد که یکی از پیامدهای شایع آن اضطراب کرونا بود [۲۴]. بنابراین، بررسی متغیرهای اثرگذار بر اضطراب کرونا لازم است و بررسی‌ها حاکی از آن است که پژوهش‌هایی درباره روابط صفات شخصیت، خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا انجام شده، اما پژوهشی در این زمینه با میانجی خودبیمارانگاری یافت نشد و انجام این مطالعه می‌تواند به شناخت و درک بهتر متغیرهای اثرگذار بر اضطراب کرونا کمک نماید. همچنین، نتایج این مطالعه می‌تواند به متخصصان و درمانگران سلامت در شناخت بهتر وضع موجود و ارائه راهکارهای از طریق صفات شخصیت و خودبیمارانگاری جهت کاهش اضطراب کرونا کمک نماید. در نتیجه، با توجه به اهمیت اضطراب کرونا در دوران همه‌گیری کووید-۱۹ و اثر صفات شخصیت بر آن، پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل اضطراب کرونا بر اساس صفات شخصیت با میانجی خودبیمارانگاری در افراد واکسینه شده انجام شد.

روش کار

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه اجرا، توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه این مطالعه همه افراد واکسینه شده مراجعه کننده به مرکز واکسیناسیون مجتمع پیامبر اعظم (ص) دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب در پاییز سال ۱۴۰۰ بودند که از میان افراد دریافت کننده دوز دوم واکسن کرونا بر اساس نرم‌افزار G Power تعداد ۴۰۰ نفر با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای این منظور به هر یک از اعضای جامعه یک کد

۴. مقیاس اضطراب کرونا: مقیاس اضطراب کرونا توسط علی پور و همکاران با ۱۸ گویه طراحی شد که برای پاسخگویی همه آنها چهار گزینه با نمره‌های ۰ تا ۳ وجود داشت. نمره مقیاس اضطراب کرونا با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه و بر همین اساس دامنه نمره‌های آن ۰ تا ۵۴ است و نمره بیشتر نشان دهنده اضطراب کرونا بالاتر می‌باشد. آنان روایی سازه ابزار را با روش تحلیل عاملی بررسی و بار عاملی همه گویه‌ها بالاتر از ۰/۶۰ بود و پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱ گزارش کردند [۲۹]. در پژوهشی دیگر، آصفی فر و همکاران پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۴ گزارش نمودند [۲۴]. در این پژوهش پایایی با روش آلفای کرونباخ برای مقیاس اضطراب کرونا از طریق ضریب همبستگی بین گویه‌های آن ۰/۸۱ به دست آمد.

در این مطالعه، داده‌ها پس از تکمیل ابزارهای فوق توسط نمونه‌ها و ورود به رایانه با روش‌های ضریب همبستگی LISREL و SPSS پرسون و تحلیل مسیر در نرمافزارهای SPSS و تحلیل شدند.

یافته‌ها

در این مطالعه، تعداد ۴۰۰ نفر از افراد واکسینه شده دریافت‌کننده دوز دوم واکسن کرونا حضور داشتند که ۷۰ درصد زن (۲۸۰ نفر) بودند. همچنین، ۷۴ درصد واکسن سینوفارم (۲۹۶ نفر)، ۲۱/۵ درصد واکسن آسترازینکا (۸۶ نفر) و ۴/۵ درصد واکسن برکت (۱۸ نفر) دریافت کردند. نتایج میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی صفات شخصیت، خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا در جدول ۱ ارائه شد.

جدول ۱. نتایج میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی صفات شخصیت، خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
روان‌نژنندی	۳۲/۷۰	۴/۳۵	-۰/۱۸	۰/۳۰
برون‌گرایی	۳۵/۸۲	۴/۹۵	-۰/۰۱	-۰/۲۵
سازگاری	۳۹/۹۰	۳/۹۷	-۰/۳۷	۰/۰۲
دلپذیربودن	۴۰/۰۴	۴/۵۸	-۰/۰۴	۱/۰۲
وظیفه‌شناسی	۳۷/۴۲	۳/۴۹	۰/۲۰	۰/۸۷
خودبیمارانگاری	۳۷/۲۸	۱۸/۲۰	۰/۱۱	-۱/۰۸
اضطراب کرونا	۸۰/۰۰	۲۰/۷۴	-۰/۴۴	-۱/۰۴

همبستگی پرسون صفات شخصیت، خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا در جدول ۲ ارائه شد.

کرد [۲۵]. در پژوهشی دیگر، محلوجی و لطفی کاشانی پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۳ گزارش نمودند [۲۶]. در این پژوهش پایایی با روش آلفای کرونباخ برای پرسشنامه خودبیمارانگاری از طریق ضریب همبستگی بین گویه‌های آن ۰/۷۸ به دست آمد.

۳. سیاهه صفات شخصیت: سیاهه صفات شخصیت توسط کاستا و مک‌کرای با ۶۰ گویه و ۵ مولفه روان‌نژنندی، برون‌گرایی، سازگاری، دلپذیربودن و وظیفه‌شناسی (هر مولفه ۱۲ گویه) طراحی شد که برای پاسخگویی همه آنها پنج گزینه با نمره‌های ۱ تا ۵ وجود داشت. نمره هر یک از مولفه‌های سیاهه صفات شخصیت با مجموع نمره گویه‌های آن مولفه محاسبه و بر همین اساس دامنه نمره‌های هر یک از آنها ۱۲ تا ۶ است و نمره بیشتر نشان دهنده بیشتر داشتن آن مولفه یا صفت می‌باشد. آنان روایی سازه ابزار را با روش تحلیل عاملی بررسی و نتایج حاکی از وجود پنج مولفه روان‌نژنندی، برون‌گرایی، سازگاری، دلپذیربودن و وظیفه‌شناسی بود و پایایی آنها را با روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۹۰، ۰/۷۸، ۰/۸۶، ۰/۷۶ و ۰/۹۰ گزارش کردند [۲۷]. در پژوهشی دیگر، قانعی و همکاران پایایی مولفه‌های روان‌نژنندی، برون‌گرایی، سازگاری، دلپذیربودن و وظیفه‌شناسی را با روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۶۷، ۰/۷۲، ۰/۶۲ و ۰/۸۱ گزارش نمودند [۲۸]. در این پژوهش پایایی با روش آلفای کرونباخ برای مولفه‌های روان‌نژنندی، برون‌گرایی، سازگاری، دلپذیربودن و وظیفه‌شناسی در سیاهه صفات شخصیت از طریق ضریب همبستگی بین گویه‌های مولفه‌ها به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۸۰، ۰/۷۸، ۰/۷۰ و ۰/۸۰ به دست آمد.

طبق ترتیج جدول ۱، فرض نرمال بودن متغیرهای صفات شخصیت، خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا به دلیل مقدار کجی و کشیدگی در دامنه ۱+ تا ۱- رد نشد. نتایج ضریب

جدول ۲. نتایج ضریب همبستگی پرسون صفات شخصیت، خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا

متغیرها	روان‌نزنی	برون‌گرایی	دلبذیربودن	وظیفه‌شناسی	سازگاری	خودبیمارانگاری	اضطراب کرونا
روان‌نزنی	۱						
برون‌گرایی		۱					
سازگاری			۱				
دلبذیربودن				۱			
وظیفه‌شناسی					۱		
خودبیمارانگاری						۱	
اضطراب کرونا							۱

***P<0.01

نمایل‌بودن و همبستگی کافی بین متغیرها، شرایط برای استفاده از روش تحلیل مسیر وجود داشت. نتایج شاخص‌های برازش مدل اضطراب کرونا بر اساس صفات شخصیت با میانجی خودبیمارانگاری در جدول ۳ ارائه شد.

طبق نتایج جدول ۲، بین صفات شخصیت (روان‌نزنی، برون‌گرایی، سازگاری، دلبذیربودن و وظیفه‌شناسی)، خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا همبستگی معنی‌دار وجود داشت ($P<0.01$). با توجه به برقراری فرض‌های

جدول ۳. نتایج شاخص‌های برازش مدل اضطراب کرونا بر اساس صفات شخصیت با میانجی خودبیمارانگاری

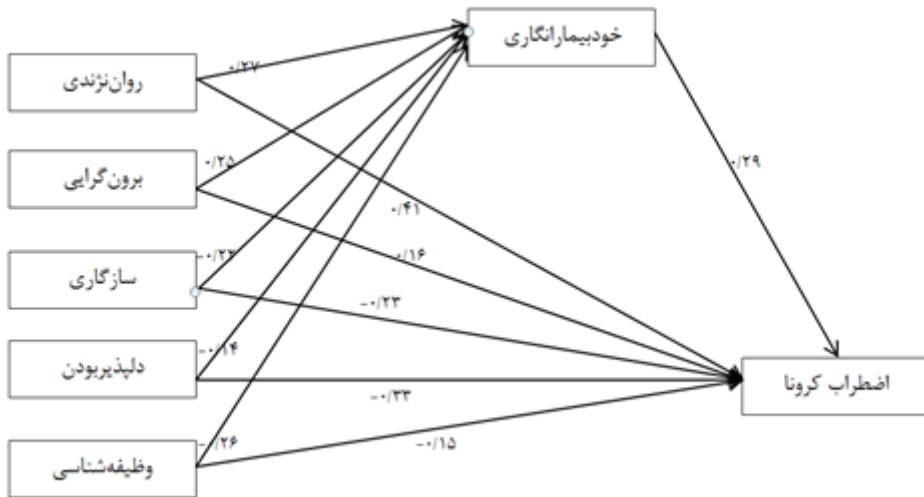
GFI	IFI	CFI	RMSEA	x2/df	شاخص
۰/۹۲	۰/۹۸	۰/۹۸	۰/۰۳	۱/۵۱	مقدار محاسبه شده
>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	<۰/۰۸	<۳	حد پذیرش

کرونا بر اساس صفات شخصیت با میانجی خودبیمارانگاری در جدول ۴ و شکل ۱ ارائه شد.

طبق نتایج جدول ۳، مدل اضطراب کرونا بر اساس صفات شخصیت با میانجی خودبیمارانگاری در افراد واکسینه‌شده برازش مناسبی داشت. نتایج تحلیل مسیر مدل اضطراب

جدول ۴. نتایج تحلیل مسیر مدل اضطراب کرونا بر اساس صفات شخصیت با میانجی خودبیمارانگاری

تأثیر	ضریب مسیر	معنی‌داری	نتیجه
روان‌نزنی بر خودبیمارانگاری	۰/۲۷	۰/۰۱	تأثیر
برون‌گرایی بر خودبیمارانگاری	۰/۲۵	۰/۰۱	تأثیر
سازگاری بر خودبیمارانگاری	-۰/۲۲	۰/۰۱	تأثیر
دلبذیربودن بر خودبیمارانگاری	-۰/۱۴	۰/۰۵	تأثیر
وظیفه‌شناسی بر خودبیمارانگاری	-۰/۲۶	۰/۰۱	تأثیر
روان‌نزنی بر اضطراب کرونا	۰/۴۱	۰/۰۱	تأثیر
برون‌گرایی بر اضطراب کرونا	۰/۱۶	۰/۰۲	تأثیر
سازگاری بر اضطراب کرونا	-۰/۲۳	۰/۰۱	تأثیر
دلبذیربودن بر اضطراب کرونا	-۰/۳۳	۰/۰۱	تأثیر
وظیفه‌شناسی بر اضطراب کرونا	-۰/۱۵	۰/۰۲	تأثیر
خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا	۰/۳۹	۰/۰۱	تأثیر
روان‌نزنی با میانجی خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا	۰/۰۸	۰/۰۱	تأثیر
برون‌گرایی با میانجی خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا	۰/۰۷	۰/۰۱	تأثیر
سازگاری با میانجی خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا	-۰/۰۶	۰/۰۲	تأثیر
دلبذیربودن با میانجی خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا	-۰/۰۴	۰/۰۵	تأثیر
وظیفه‌شناسی با میانجی خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا	-۰/۰۷	۰/۰۱	تأثیر

شکل ۱. نتایج تحلیل مسیر مدل اضطراب کرونا بر اساس صفات شخصیت با میانجی خودبیمارانگاری در حالت ضریب مسیر

و معنی دار سازگاری و وظیفه شناسی بر اضطراب کرونا [۱۹]، کیومار و تنخا مبنی بر رابطه مثبت و معنی دار روان نژنندی با نگرانی جسمی اضطراب کرونا و رابطه منفی و معنی دار برون گرایی، سازگاری و وظیفه شناسی با نگرانی جسمی اضطراب کرونا [۲۰]، اسچواندن و همکاران مبنی بر ارتباط روان نژنندی با نگرانی بیشتر درباره بیماری کرونا ویروس و ارتباط برون گرایی و وظیفه شناسی با نگرانی کمتر درباره آن [۲۱] و تابع بردار و همکاران مبنی بر رابطه معنی دار مثبت روان نژنندی با اضطراب کرونا و رابطه معنی دار منفی برون گرایی، سازگاری، دلپذیربودن، وظیفه شناسی با اضطراب کرونا [۲۲] همسو بود. در تشریح و تبیین این یافته ها می توان بیان نمود که افراد روان نژنند نسبت به سایر افراد بیشتر وقایع زندگی منفی را تجربه می کنند و حتی وقایع را منفی تر ارزیابی می نمایند. زیرا آنان خود را در شرایطی قرار می دهند که خود پنداره منفی خود را تأیید و تقویت نمایند و هر چقدر بیشتر این شرایط را تجربه کنند وضعیت سلامتی خود را پایین تر و نامطلوب تر ارزیابی می نمایند که بر این اساس می توان انتظار داشت که صفت روان نژنندی باعث افزایش اضطراب کرونا و خودبیمارانگاری شود. همچنین، افراد برون گرا معمولاً دوستان سپری می کنند، اکثر اوقات خود را در جمع دوستان سپری می کنند، با دیگران در تعامل و مراوده هستند و انگیزه بیشتری برای برقراری ارتباط صمیمانه با دوستان دارند که همه این موارد در شرایط طبیعی می توانند سبب کاهش اضطراب شوند، اما در شرایط غیرطبیعی مثل بیماری کرونا که درباره آن اطلاعات درست و نادرست با هم قابل دسترس هستند، آمار ابتلاء و مرگ و میر

طبق نتایج جدول ۴ و شکل ۱، اثرهای مستقیم روان نژنندی و برون گرایی بر خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا در افراد واکسینه شده مثبت و معنی دار، اثرهای مستقیم سازگاری، دلپذیربودن، وظیفه شناسی بر خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا در آنان منفی و معنی دار و اثر مستقیم خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا در آنها مثبت و معنی دار بود ($P < 0.01$). علاوه بر آن، بر اساس آزمون بوت استرات اثرهای غیرمستقیم روان نژنندی، برون گرایی، سازگاری، دلپذیربودن، وظیفه شناسی با میانجی خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا در افراد واکسینه شده معنی دار بود ($P < 0.01$).

بحث

با توجه به اهمیت اضطراب کرونا در دوران همه گیری کووید ۱۹ و اثر صفات شخصیت بر آن، پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل اضطراب کرونا بر اساس صفات شخصیت با میانجی خودبیمارانگاری در افراد واکسینه شده انجام شد. یافته های این مطالعه نشان داد که اثرهای مستقیم روان نژنندی و برون گرایی بر خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا در افراد واکسینه شده مثبت و معنی دار و اثرهای مستقیم سازگاری، دلپذیربودن، وظیفه شناسی بر خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا در آنان منفی و معنی دار بود. این نتیجه با نتایج پژوهش های گیسنوندی و همکاران مبنی بر رابطه معنی دار بین صفات شخصیت و خودبیمارانگاری [۱۶]، عندليب کورایم و علیلو مبنی بر رابطه مثبت و معنی دار روان نژنندی با خودبیمارانگاری و رابطه منفی و معنی دار برون گرایی و سازگاری با آن [۱۸]، اسلامی و همکاران مبنی بر اثر مستقیم

مهم‌ترین ویژگی خودبیمارانگاری تعییر نادرست و غیرصحیح احساس‌های جسمی و طبیعی به عنوان احساس‌های غیرطبیعی است که منجر به اضطراب و ترس شدید از وضعیت سلامتی و ترس از ابتلاء به یک بیماری شدید بالینی می‌شود. همچنین، افرادی که در محیط زندگی خود استرس و اضطراب زیادی را تجربه می‌کنند و راهبردهای مناسب را برای مواجهه و مقابله با این فشارها و تنش‌های روانی یاد نگرفته‌اند، به طور معمول از راهبردهای نامناسب و ناسازگار استفاده می‌کنند که نه تنها باعث کاهش آنها نمی‌شوند، بلکه تشديد آنها می‌گردند. افزون بر آن، افراد خودبیمارانگار افرادی هستند که به امور محیط خود بیش از حد حساس هستند و نمی‌توانند به راحتی چیزی را نادیده بگیرند و همه چیز را به عنوان یک مشکل درک و ارزیابی می‌نمایند. بنابراین، می‌توان انتظار داشت که افزایش خودبیمارانگاری باعث افزایش میزان اضطراب کرونا شود و بر آن اثر مثبت و معنی‌داری بگذارد.

دیگر یافته‌های این مطالعه نشان داد که اثرهای غیرمستقیم روان‌نژنده، برون‌گرایی، سازگاری، دلپذیربودن، وظیفه‌شناسی با میانجی خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا در افراد واکسینه شده معنی‌دار بود. پژوهشی در این زمینه و با میانجی خودبیمارانگاری یافت نشد، اما در تشرییح و تبیین اثرهای غیرمستقیم روان‌نژنده، برون‌گرایی، سازگاری، دلپذیربودن، وظیفه‌شناسی با میانجی خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا می‌توان بیان نمود که اثر صفات شخصیت بر اضطراب کرونا می‌تواند به واسطه مکانیسم‌های شناختی و هیجانی صورت پذیرد. از آنجایی که خودبیمارانگاری به عنوان یک متغیر روان‌شناختی دارای جنبه‌های شناختی و هیجانی است. زیرا، خودبیمارانگاری به معنای اشتغال ذهنی به ترس از ابتلاء به یک بیماری یا وجود یک بیماری ناشی از تفسیر نادرست از یک یا چند نشانه می‌باشد. از جنبه‌های شناختی خودبیمارانگاری می‌توان به باور اشتباہ درباره بیماری و از جنبه‌های هیجانی آن می‌توان به ترس و دلهره ناشی از بیماری اشاره کرد. در نتیجه، منطقی به نظر می‌رسد که خودبیمارانگاری میانجی مناسبی بین صفات شخصیت و اضطراب کرونا باشد و صفات شخصیت از طریق خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا اثر معنی‌دار بگذارد. هر پژوهشی در هنگام اجرا با محدودیت‌هایی مواجه است که محدودیت‌های این مطالعه شامل اکتفاکردن به جمعیت غیربالینی که تعمیم نتایج را به جمعیت بالینی

آن بالا و برای آن هیچ دارو یا درمانی وجود ندارد، تعامل و ارتباط بیشتر با دوستان و بحث بیشتر درباره بیماری کرونا می‌تواند سبب افزایش اضطراب کرونا و خودبیمارانگاری در افراد برون‌گرا شود. علاوه بر آن، افراد سازگار واقایع و رویدادهای خوشایند بیشتر و واقایع و رویدادهای ناخوشایند کمتری را تجربه می‌کنند و حتی ارزیابی آنها از واقایع و رویدادهای ناخوشایند و منفی در مقایسه با افراد غیرسازگار یا رویدادهای ناخوشایند و قایعه می‌باشد که تجربه بیشتر رویدادها و کمتر سازگار مثبت‌تر می‌باشد که تجربه کمتر رویدادها و واقایع خوشایند و تجربه کمتر رویدادها و واقایع خوشایند سبب افزایش شادکامی، امیدواری و رضایت از زندگی در آنان می‌شود که بر این اساس می‌توان انتظار داشت که افزایش سازگاری میزان اضطراب کرونا و خودبیمارانگاری را کاهش دهد. همچنین، افراد دلپذیر بیشتر از سوی دیگران تأیید می‌شوند، به موقعیت‌های اجتماعی سطح بالاتری دست می‌یابند، از زندگی شخصی و شغلی خود رضایت بیشتری دارند و خود را از نظر سلامت و کیفیت زندگی در وضعیت مطلوب‌تری ارزیابی می‌کنند که همه این موارد سبب می‌شوند که دلپذیربودن باعث کاهش اضطراب کرونا و خودبیمارانگاری گردد. علاوه بر آن، افراد وظیفه‌شناس برای انجام کارها، فعالیتها و وظایف محوله از خود تلاش و پشتکار بالایی نشان می‌دهند و غالباً آنها را به نحو مطلوبی به پایان می‌رسانند که این امر سبب افزایش احتمال دریافت پاداش و تقدیر از سوی دیگران و حتی خود می‌شود و احساس احترام و عزت نفس آنها را بالا می‌برد. در نتیجه، افراد وظیفه‌شناس در دوران شیوع بیماری کرونا از طریق رعایت پروتکل‌های بهداشتی باعث کاهش اضطراب کرونا و خودبیمارانگاری می‌شود.

یافته‌های دیگر این مطالعه نشان داد که اثر مستقیم خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا در آنها مثبت و معنی‌دار بود. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های کشتکار و بهرامی مبنی بر همبستگی مثبت و معنی‌دار بین خودبیمارانگاری و اضطراب کووید-۱۹ [۱۲] و جیونگمان و یتهوف مبنی بر همبستگی مثبت و معنی‌دار بین اضطراب بیماری جسمی و روانی با اضطراب کرونا و اضطراب سلامتی [۲۳] همسو بود. در تشرییح و تبیین این یافته‌ها می‌توان بیان نمود که افراد خودبیمارانگار همیشه نگران وضعیت سلامتی خود هستند و موجی از اضطراب همیشه در روان آنها وجود دارد. در نتیجه، این سازه همپوشانی زیادی با اضطراب دارد و اضطراب به عنوان عامل مهمی برای آن شناخته می‌شود.

میانجی خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا در افراد واکسینه شده معنی دار بود. این نتایج برای مدیران، متخصصان و برنامه‌ریزان در سطح کلان جهت مدیریت بحران تلویحات کاربردی بسیاری دارد و آنان بر اساس نتایج این پژوهش و نتایج مطالعات مشابه می‌توانند برنامه‌هایی کاربردی در جهت کاهش اضطراب کرونا طراحی و اجرا نمایند. بر اساس نتایج این مطالعه، جهت کاهش اضطراب کرونا می‌توان از طریق کارگاه‌های آموزشی زمینه را برای کاهش روان‌نژنی، برون‌گرایی و خودبیمارانگاری و افزایش سازگاری، دلپذیربودن، وظیفه‌شناسی فراهم نمود.

سپاسگزاری

این مقاله حاصل طرح پژوهشی با حمایت مالی توسط دانشگاه علوم پزشکی ایران و دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب است و کد اخلاقی را از دانشگاه علوم پزشکی ایران (IR.IUMS.REC.1401.279) اخذ نموده است. بدین‌وسیله از همه کسانی که سهمی در این پژوهش داشتند، تشکر می‌گردد.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تضاد منافع وجود نداشت.

References

1. Senara S, Salah H, Wahed WA, Yehia A. Frequency of fibromyalgia syndrome and anxiety post-corona virus disease-2019 (COVID-19) in patients attending the rheumatology clinic. The Egyptian Rheumatologist. 2023;45(2):127-31. <https://doi.org/10.1016/j.ejr.2022.11.007>
2. Asgel Z, Kouakou MR, Koller D, Pathak GA, Cabrera-Mendoza B, Polimanti R. Unraveling COVID-19 relationship with anxiety disorders and symptoms using genome-wide data. Journal of Affective Disorders. 2024;352:333-41. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2024.02.061>
3. Adamis AM, Cole DA, Olatunji BO. Intolerance of uncertainty and worry prospectively predict COVID-19 anxiety and distress: A 4-year longitudinal study. Behavior Therapy. 2024;55(2):320-30. <https://doi.org/10.1016/j.beth.2023.07.009>
4. De Abreu Costa M, Kristensen CH, Dreher CB, Manfro GG, Salum GA. Habituating to pandemic anxiety: Temporal trends of COVID-19 anxiety over sixteen months of COVID-19. Journal of Affective Disorders. 2022;313:32-5. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2022.06.077>
5. Uslu-Sahan F, Yesilcinar I, Kurt G, Hancer E, Guvenc G. Effects of COVID-19 fear and anxiety on attitudes towards complementary and alternative medicine use in women with gynecological cancer during the COVID-19 pandemic. Journal of Integrative Medicine. 2023;21(4):377-84. <https://doi.org/10.1016/j.joim.2023.06.003>
6. Park CHK, Ahmed O, Ping Pang NT, Kamu A, Dantas Silva WA, Chung S. Validation study of the Korean version of the COVID-19 Anxiety Scale (CAS-7) and psychometric comparison of different rating scales. Journal of Psychiatric Research. 2023;168:118-24. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2023.10.002>
7. Nikcevic AV, Marino C, Kolubinski DC, Leach D, Spada MM. Modelling the contribution of the big five personality traits, health anxiety, and COVID-19 psychological distress to generalised anxiety and depressive symptoms

دشوار می‌سازد، خودگزارشی بودن ابزارهای پژوهش حاضر، محدودیت مکانی در محدوده مرکز واکسیناسیون دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب، محدودیت‌های تردیدی به دلیل شیوع کووید-۱۹ و عدم کترل ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مانند جنسیت، سن، وضعیت اقتصادی و اجتماعی بودند. بنابراین، پیشنهاد می‌شود که روابط بین متغیرها در جمعیت‌های بالینی بررسی و یا اینکه از مشاهده و مصاحبه به عنوان ابزار پژوهش استفاده گردد. پیشنهاد دیگر اینکه مطالعه حاضر بر روی سایر شهرها و مناطق کشور انجام و حتی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مانند سن، جنسیت و غیره لحاظ گردد.

نتیجه‌گیری

نتایج این مطالعه حاکی از اثرهای مستقیم روان‌نژنی و برون‌گرایی بر خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا در افراد واکسینه شده مثبت و معنی دار، اثرهای مستقیم سازگاری، دلپذیربودن، وظیفه‌شناسی بر خودبیمارانگاری و اضطراب کرونا در آنان منفی و معنی دار و اثر مستقیم خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا در آنها مثبت و معنی دار بود. همچنین، دیگر نتایج نشان داد که اثرهای غیرمستقیم روان‌نژنی، برون‌گرایی، سازگاری، دلپذیربودن، وظیفه‌شناسی با

- during the COVID-19 pandemic. *Journal of Affective Disorders.* 2021;279:578-84. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.10.053>
8. Coors A, Lee S, Habeck C, Stern Y. Personality traits and cognitive reserve-High openness benefits cognition in the presence of age-related brain changes. *Neurobiology of Aging.* 2024;137:38-46. <https://doi.org/10.1016/j.neurobiolaging.2024.02.009>
 9. Chen J, Shi L, Xiao S, Zheng X, Xue Y, Xue B, et al. The impact of intimate partner violence on depressive symptoms among college students: A moderated mediation model of the big five personality traits and perceived social support. *Journal of Affective Disorders.* 2024;350:203-13. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2024.01.096>
 10. Djordjevic M, Brink V, Wardenaar KJ, Scholte-Stalenhoef AN, Visser E. Personality traits and coping strategies in recent-onset psychosis: Associations with symptom severity and psychosocial functioning. *Schizophrenia Research.* 2022;250:143-51. <https://doi.org/10.1016/j.schres.2022.10.010>
 11. Parra CM, Gupta M, Cadden T. Towards an understanding of remote work exhaustion: A study on the effects of individuals' big five personality traits. *Journal of Business Research.* 2022;150:653-62. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2022.06.009>
 12. Keshtkar A, Bahrami B. Relationship between COVID-19 anxiety and hypochondriasis in retirees aged 60 to 70 years in Shiraz. *Journal of Environmental Treatment Techniques.* 2021;9(4):737-40. [https://doi.org/10.47277/JETT/9\(4\)739](https://doi.org/10.47277/JETT/9(4)739)
 13. Bach B, Skjernov M, Simonsen E. Personality pathology and functional impairment in patients with hypochondriasis. *Journal of the Academy of Consultation-Liaison Psychiatry.* 2023;64(1):28-34. <https://doi.org/10.1016/j.jaclp.2022.08.001>
 14. Aan de Stegge BM, Tak LM, Rosmalen JGM, Oude Voshaar RC. Death anxiety and its association with hypochondriasis and medically unexplained symptoms: A systematic review. *Journal of Psychosomatic Research.* 2018;115:58-65. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychores.2018.10.002>
 15. Barnett MD, Moore JM, Archuleta WP. A loneliness model of hypochondriasis among older adults: The mediating role of intolerance of uncertainty and anxious symptoms. *Archives of Gerontology and Geriatrics.* 2019;83:86-90. <https://doi.org/10.1016/j.archger.2019.03.027>
 16. Gisondi P, Geat D, Ferrazzi A, Bellinato F, Girolomoni G. Hypochondriasis and personality traits of patients with chronic plaque psoriasis. *Dermatology.* 2022;238(2):276-82. <https://doi.org/10.1159/000517018>
 17. Mousavi SM, Yazdanirad S, Sadeghian M, Abbasi M, Naeini MJ. Relationship between resilience and hypochondriasis due to COVID-19: A case study in an occupational environment. *Journal of Occupational Hygiene Engineering.* 2021;7(4):35-43. [Persian] <https://doi.org/10.29252/johe.7.4.35>
 18. Andalib Kourayem M, Alilu MM. Prediction of hypochondriasis on the basis of personality traits. *Journal Research in Psychological Health.* 2013;7(1):20-8. [Persian].
 19. Aslami E, Khani-Mehrabadi F, Tadayon A. Design and test a model of personality relationship with corona disease anxiety mediated by perceived stress and self-efficacy in adolescents. *Journal of Psychology.* 2023;27(3):294-303. [Persian]
 20. Kumar VV, Tankha G. The relationship between personality traits and COVID-19 anxiety: A mediating model. *Behavior Sciences.* 2022;12(24):1-14. <https://doi.org/10.3390-bs12020024>
 21. Aschwanden D, Strickouser JE, Sesker AA, Lee JH, Luchetti M, Stephan Y, et al. Psychological and behavioural responses to Coronavirus disease 2019: The role of personality. *Eur J Pers.* 2021;35(1):51-66. <https://doi.org/10.1002/per.2281>
 22. Tabe Bordbar F, Eisakhani Sh, Esmaili M. The role of personality characteristics and locus of health control in prediction of Corona virus anxiety in women. *Journal of Clinical Psychology.* 2021;13(3):59-68. <http://doi.org/10.22075/jcp.2021.22498.2071>
 23. Jungmann SM, Witthoft M. Health anxiety, cyberchondria, and coping in the current COVID-19 pandemic: Which factors are related to coronavirus anxiety? *Journal of Anxiety Disorders.* 2020;73:102239. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2020.102239>
 24. Asefi Far F, Ayoobi E, Jafari K, Salmabadi M. The relationship between moral intelligence and corona anxiety in students: The mediating

پریناز بنیسی

- role of distress tolerance. Iranian Journal of Rehabilitation Research in Nursing. 2023;9(4):9-18. [Persian]. <https://doi.org/10.22034/IJRN.9.4.2>
25. Evans Ch. Understanding yourself; Upgraded Edition. New York: Signet Publications; 1980.
26. Mahlouji A, LotfiKashani F. The effectiveness of mindfulness therapy on self - concept and hypochondriasis in patients with chronic pain. Journal of Psychological Science. 2019;18(76):451-7. [Persian].
27. Costa PT, McCrae RR. Normal personality assessment in clinical practice: The NEO personality inventory. Psychological Assessment. 1992;4(1):5-13. <https://doi.org/10.1037/1040-3590.4.1.5>
28. Ghanei R, Valiei S, Rezaei M, Rezaei K. The relationship between personality characteristics and nursing occupational stress. Iranian Journal of Psychiatric Nursing. 2013;1(3):27-34. [Persian].
29. Alipour A, Ghadami A, Alipour Z, Abdollahzadeh H. Preliminary validation of the Corona disease anxiety scale (CDAS) in the Iranian sample. Journal of Health Psychology. 2020;8(4):163-75. [Persian]. <http://doi.org/10.30473/>